

Reactie op Groenboek: Op weg naar een rookvrij Europa Koninklijk Horeca Nederland

Vier hoofdpunten van bezwaar tegen dit Groenboek:

1. Geen supranationale regelgeving nodig;
 2. Zwaartepunt volledig op roken in semi-openbare ruimten, terwijl schade door ETS vooral thuis plaatsvindt;
 3. Beperkte en steeds verder ingeperkte keuzemogelijkheden;
 4. Selectief gebruik informatie bronnen.
-
1. In alle landen van Europa is de aanpak van het roken op de werkplek en in de horeca geadresseerd. Er is geen land in Europa waar bijv. geen discussie is over wel of niet roken in de horeca. Ook in Nederland gebeurt op dit punt heel veel en is feitelijk sprake van een flauwelen revolutie als het gaat om het matchen van de vraag naar en het aanbod van rookvrij uitgaan. Voordeel van deze aanpak is dat uitgaand wordt van het behouden van draagvlak van alle betrokkenen bij dit onderwerp om op die manier naleving van regelgeving zo goed mogelijk te laten zijn. De wijze waarop vanuit de EC dit onderwerp wordt gebracht, lijkt een combinatie van Europese bevoogding en drukmiddel op de nationale discussies op scherp te zetten.
 2. De meeste (91%) schade van omgevingstabaksrook (ETS, engelse afkorting) vindt thuis plaats en slechts 9% op de werkplek. Het is daarom merkwaardig dat 'Op weg naar een rookvrij Europa' uitsluitend op de werkplek focust. Gemist wordt een integrale benadering waarbij instrumenten als voorlichting, specifieke programma's en andere instrumenten worden ingezet.
 3. De methodiek van de Europese papers is storend. Begonnen wordt met een aantal consultaties waarin nog een redelijk brede range aan beleidsopties en scenario's open staat. Vervolgens is dit verder ingeperkt in de vorm van de 'Recommendation on smoking prevention' uit 2002. In dit Green Paper blijven twee benaderingen overeind die allebei een verstrekend karakter hebben. Het is als een echtpaar waarbij de vrouw de man de keuze voorlegt wat voor kleur behang hij wil hebben. Stap voor stap worden de keuzemogelijkheden verder beperkt en uiteindelijk mag hij kiezen: eigeel of maïsgeel. Deze methodiek trekt een wissel op de formele situatie dat het rookbeleid in de horeca op nationaal niveau wordt bepaald.
 4. Koninklijk Horeca Nederland heeft bezwaar tegen het selectieve gebruik van informatie en bronnen. Uit sommige studies worden alleen die delen gebruikt die het kennelijk gewenste beleid ondersteunen. Zo wordt bijv. uit een studie over ventilatie alleen de quote gebruikt dat het inzetten van het instrument ventilatie niet haalbaar is voor kleine ondernemers. Wat niet wordt geciteerd is dat bepaalde vormen van ventilatie een reductie in ETS van 90 tot 99% teweeg kunnen brengen. Ook merkwaardig is dat de omzetgegevens in Noorwegen en Ierland – die bepaald niet positief zijn – worden vergoelikt. Zo wordt het omzetverlies in Noorwegen verklaard vanwege het slechte weer (!) en de zeer geringe omzetstijging in Ierland wordt niet in perspectief geplaatst van de veel grotere omzetstijging in de retail industry. Een ander voorbeeld: men verwacht geen negatieve effecten voor de economie, want het geld dat mensen nu uitgeven aan tabak, zal in de toekomst waarschijnlijk worden uitgegeven aan andere producten. Als je het zo bekijkt heeft geen enkele maatregel een negatief effect op de economie.

Samengevat:

- er is geen aanleiding om over te gaan tot supranationale regelgeving;
- eventuele (Europese) meerwaarde door integrale aanpak blijft achterwege;
- eventuele Europese regelgeving wordt nadrukkelijk gestuurd in specifieke richting; beleidsvrijheid op nationaal niveau wordt daarmee ernstig beperkt;
- eventuele redenen om voorbij te gaan aan subsidiariteitsbeginsel, hebben de schijn tegen van selectiviteit en onzorgvuldigheid.